

Dobročinstvo – put do pobjede i zadovoljstva (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subeji

16. redžeb 1443. po Hidžri / 18. februar 2022.

Hvala Allahu, Onome Koji nas je izveo iz tmina na svjetlo. Hvalim Ga i zahvaljujem Mu što nam je u vjerovanju dao sreću i radost. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji druga nema i Koji je rekao: "... a život na ovome svijetu samo je varljivo naslađivanje" (Ali Imran, 185), i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koji je podsticao na pokornost Allahu i činjenje dobra, neka su na njega Allahova milost i blagoslov, i na njegovu porodicu i ashabe, trajno do Dana proživljenja.

Oporučujem sebi i vama bogobojsnost, ona je put spasa na dunjaluku i ahiretu. Uzvišeni kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

"Mi doista nećemo dopustiti da propadne nagrada onome koji je dobra djela činio." (El-Kehf, 30)

Ajet koji daje smiraj vjerničkim dušama, donosi im radost i utjehu, a ljudsko uho nije čulo ljepših, prijatnijih, čišćih i slađih riječi od ovog obećanja: "One koji budu vjerovali i dobra djela činili – Mi doista nećemo dopustiti da propadne nagrada onome koji je dobra djela činio." (El-Kehf, 30) Vjernik čvrsto vjeruje u Allahovo obećanje, pouzdaje se u Njegovu pravdu i ubijeden je u Njegovu dobrotu. Ovaj ajet podsticaj je muslimanu da pogleda u svoja djela. Islam od nas traži najljepša i najbolja djela. Onaj ko s iskrenom namjerom uloži trud, dā sve od sebe i upotpuni svoje djelo, kako bi u svim svojim poslovima, dunjalučkim i ahiretskim, postigao perfekciju, on kod Allaha ima posebno i uzvišeno mjesto, i njegov Gospodar će ga nagraditi Svojom ljubavlju, podrškom i milošću.

Društva i narodi "jecaju" zbog gubitka odgovornosti i preciznosti u izvršenju poslova, koji se manifestuju kroz zanemarivanje obaveza, nepoštivanje ograničenja radnog vremena, nisku produktivnost, pronevjeru povjerenih emaneta, nepoštenje, mito i korupciju, a o perfekciji da i ne govorimo. Upravo iz tog razloga moderna zakonodavstva propisuju stroge zakone i najstrože kazne za one koji se neodgovorno ponašaju prema javnim dobrima. I pored važnosti tih zakona i propisa, nači ćemo da islam posjeduje najefikasniji božanski mehanizam i poslanički obrazac za uspostavljanje sistema odgovornosti (perfekcije, preciznosti) u jednom društvu, kojem nema ravnog, a koji sadrži potpun i djelotvoran lijek za spomenuti problem. Ovaj mehanizam proizlazi iz najdubljeg uvjerenja o vrijednosti ihsana (upotpunjavanja, odgovornosti, perfekcije, preciznosti), koju je pojasnio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, riječima: "Ihsan je da obožavaš Allaha kao da Ga vidiš, a ako ti Njega ne vidiš, On tebe uistinu vidi." (Buhari) Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uči nas da ihsan obuhvata sve aspekte ljudskog života: "Allah je propisao ihsan u svemu." (Muslim)

"... da obožavaš Allaha kao da Ga vidiš", u namazu, postu, hadžu, abdestu, sadaki i svim ostalim djelima, "a ako ti Njega ne vidiš, On tebe uistinu vidi", tj. ako Ga ne možeš obožavati na ovaj način, kao da Ga vidiš, onda Ga obožavaj uz svijest o Njegovoj sveprisutnosti i uz strahopoštovanje. Kada se ovo značenje učvrsti u duši i spozna srcem, ono se onda reflektuje na ljudsko ponašanje i pretoči u konkretna djela, što u konačnici donosi dobrobit cijelokupnoj zajednici. Ihsanom se postiže ihlas – iskrenost, oživljava svijest o Allahovoj sveprisutnosti i upućenosti u sve aspekte ljudskog života, njegove obrede, poslovne i porodične odnose, prodaju i kupovinu.

"... da obožavaš Allaha kao da Ga vidiš, a ko ti Njega ne vidiš, On tebe usitinu vidi", ovo značenje djeluje na savjest učitelja, doktora, inžinjera, odgovornog lica, i podstiče ih da teže ka najvišim deredžama (steponima) temeljitosti, preciznosti i perfekcije, jer svi oni, ukoliko su ga svjesni, osjećaju da je njihov posao predmet Božijeg nadzora, a to opet čisti njihova srca od licemjerstva i rijaluka – pretvaranja, i cijelokupnu stvar iz domena ljudskog nadzora i kontrole podiže u domen Božijeg nadzora i

sveobaviještenosti. Samo tako mogu napredovati narodi i države i samo se tako postiže prosperitet i razvoj. Nijedno društvo nije stagniralo a da direktni uzrok te stagnacije nije bilo slabljenje odgovornosti, temeljitosti i preciznosti u izvršavanju poslova. Onda kada ihsan (preciznost, odgovornost, savjesnost) bude čovjekov "saputnik" u ibadetu, namazu, svim njegovim aktivnostima, na njegovom radnom mjestu, zasigurno će od njega načiniti iskrenog i povjerljivog muslimana, odgovornog i savjesnog u struci, blagoslovljenog u imetku, zdravlju i porodici, i osigurat će mu Allahovu zaštitu, milost i ljubav.

Uzvišeni kaže: "... i dobro činite – Allah, zaista, voli one koji dobra djela čine." (El-Bekara, 195)

"... a Allah je, zaista, na strani onih koji dobra djela čine!" (El-Ankebut, 69)

"Milost Allahova doista je blizu onih koji dobra djela čine." (El-A'raf, 56)

Kur'an obiluje primjerima Allahovog dobročinstva prema dobročiniteljima, koji imaju za cilj pokazati dobročiniteljima, koji svoje poslove izvršavaju potpuno, odgovorno i savjesno, kakvi su plodovi dobročinstva i kolika ih nagrada očekuje od Gospodara Zemlje i neba. Kako dobročinitelj može zanemariti dobročinstvo, a sluša riječi Uzvišenog, Plemenitog, Opskrbitelja: "Zar nagrada za dobro učinjeno djelo može biti nešto drugo do dobro?!" (Er-Rahman, 60), i riječi: "One koji čine dobra djela čeka nagrada, i više od toga!" (Junus, 26).

Ibrahim, alejhis-selam, ispunio je svoju obavezu dobročinstva prema ocu na najbolji mogući način, pa ga je Allah, džellešanuhu, nagradio dobročinstvom njegovih potomaka prema njemu i uputio ih je da na dobročinstvo uzvrate dobročinstvom. Uzvišeni kaže: "Spomeni, u Knjizi, Ibrahima! On je bio istinoljubiv, vjerovjesnik. Kada je rekao ocu svome: 'O oče moj, zašto se klanjaš onome koji nit čuje niti vidi, niti ti može od ikakve koristi biti?'" (Merjem, 41–42) Sve svoje savjete ocu započeo je riječima "babuka moj" (Merjem, 43), koje odišu blagošću, nježnošću i učtivošću, pa ga je Allah počastio dobročinstvom njegovih sinova prema njemu. Kada mu je Allah naredio da žrtvuje sina, njegov sin pokorio se Allahovoju naredbi i bio je

spreman poslušati svoga oca govoreći: "O babuka moj", reče, "onako kako ti se naređuje, postupi; vidjet ćeš, ako Bog da, da će sve izdržati" (Es-Saffat, 102).

Jusuf, alejhis-selam, na najljepši način zahvalio je Allahu na blagodati ljepote koju mu je podario, svojom čednošću i ispunjenjem preuzetog emeneta, pa ga je Allah nagradio vjerovjesništvom, vođstvom i visokom pozicijom u vjeri. Uzvišeni kaže: "I poče ga na grijeh navoditi ona u čijoj je kući bio, pa pozaključa sva vrata i reče: 'Hodi!' 'Sačuvaj Božel!', uzviknu on, 'vlasnik me moj lijepo pazi; a oni koji dobro uzvrate zlim neće nikad uspjeti.'" (Jusuf, 56)

Allahov vjerovjesnik Ejjub, alejhis-selam, dugo je saburao i nosio se s velikim iskušenjima, pa mu je Allah dao mnoga dobra, Svoju neizmjernu milost i veliki blagoslov.

Uzvišeni kaže: "Mi smo znali da je on izdržljiv; divan je rob on bio i mnogo se kajao!" (Sad, 44)

"Pa mu se odazvasmo i nevolju mu koja ga je morila otklonismo i vratismo mu, milošću Našom, čeljad njegovu i uz njih još toliko i da bude pouka onima koji se Nama klanjaju." (El-Enbija, 84)

Kada se našem Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, spustio melek u pećini Hira, on je, nakon tog susreta, rekao svojoj suprudi Hatidži, radijallahu anha: "Pobojao sam se za sebe", a ona ga je utješila riječima: "Raduj se, tako mi Allaha, Allah te nikada neće napustiti, jer ti održavaš rodbinsku vezu, govorиш istinu, pomažeš onima koji su u teškoj situaciji, dijeliš onima koji nemaju, ugošćavaš goste i pomažeš ljudima i u dobru i u zlu." (Muslim) Allah sigurno neće ostaviti na cjedilu one koji čine dobro svojoj zajednici, domovini i ummetu.

Ihsan u djelima je dobročinstvo koje činiš samom sebi. Uzvišeni kaže: "Ako činite dobro, pa sebi ga činite." (El-Isra, 7) Neki učenjaci iz prvih generacija rekli su: "Nikome nisam učinio dobro, i nikome nisam učinio zlo, a ako sam učinio dobro, sebi sam ga učinio, i ako sam učinio zlo, sebi sam ga učinio." Musliman mora znati da je dobročinstvo koje čini zahvalnost Allahu na blagodatima i dobrima kojima ga

je obdario. Uzvišeni kaže: "... i čini drugima dobro, kao što je Allah tebi dobro učinio." (El-Kasas, 77) Kome Allah podari opskrbu, imetak, ugled ili znanje, obavezan je zahvaliti Allahu tako što će te blagodati koristiti na propisan način. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zauzimao se za Mugisa kod njegove supruge Berire, radijallahu anhuma, i naredio je svojim ashabima da posreduju u dobru, rekavši: "Posredujte u dobru, imat ćete nagradu." (Buhari i Muslim)

Donosite salavate na Poslanika pravog puta, to vam je naredba od Allaha u Njegovoj Knjizi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljavaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljavajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Molim Allaha da i meni i vama podari blagoslov u časnom Kur'anu, i da podari da nam koriste njegovi ajeti i mudra opomena. Rekoh ovo i od Allaha tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i On je milostiv.

